Національний технічний університет України
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Кафедра теорії, практики та перекладу англійської мови

ДОСЛІДЖЕНЯ МУЛЬТИМОДАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Робоча програма навчальної дисципліни (силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	***Третій (доктор філософії)***
Галузь знань	*03 Гуманітарні науки*
Спеціальність	*035 Філологія*
Освітня програма	*Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська*
Статус дисципліни	*вибіркова*
Форма навчання	*Очна (вечірня)*
Рік підготовки, семестр	*2 курс (осінній семестр)*
Обсяг дисципліни	*2 кредити ЕКТС / 60 год (12 лекцій, 14 практичних, 34 годин СРС)*
Семестровий контроль / контрольні заходи	*ДКР, залік*
Розклад занять	http://rozklad.kpi.ua
Мова викладання	*Українська / англійська*
Інформація про керівника курсу / викладачів	доцент, к. філол. н. Ткачик Олена Володимирівна e-mail: helen.tkachyk@gmail.com тел..0674445926 (viber, Telegram) Профіль на сайті КТППАМ: https://ktppam.kpi.ua/node/660 Профіль в Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?hl=en&user=vPlyMwFo1HUC
Розміщення курсу	**https://classroom.google.com/c/NDY4NzcxNDA2NjUy?cjc=7u5vhxy**

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчання та результати навчання

У процесі оволодіння дисципліною «Дослідженя мультимодальної комунікації» передбачається формування науково-методичної компетентності майбутнього науковця-філолога, перекладача, усвідомлення ними лінгвістичних, перекладознавчих, методичних, психолінгвістичних, психологічних передумов ефективної науково-дослідної діяльності.

Метою кредитного модуля «Дослідженя мультимодальної комунікації» є формування у студентів здатностей:

- креативно підходити до розв’язання актуальних наукових питань, що виникають у сучасній лінгвістиці та прогнозувати їх наслідки,
- використовувати можливості системного підходу в науково-дослідній роботі,
- розвивати науково-дослідні стратегії,
- проводити міждисциплінарні філологічні дослідження з використанням сучасного методологічного інструментарію,

- використовувати потенціал інформаційно-комунікаційних технологій для забезпечення потреб міждисциплінарних філологічних досліджень.

Предметом дослідження освітнього компонента є теоретичні основи мультимодальної комунікації як міждисциплінарної науки; співіснування різних семіотичних систем, їх функції (інтонація, ритм та мелодика, швидкість та сила голосу; діалогічність як засіб комунікації; сміх та пауза як засіб впливу; мова тіла: жести, поза, рухи тіла; мімічні прояви емоцій, міміка обману; паттерни погляду та зоровий контакт, погляд у міжособистісних стосунках); особливості конвергенції вербальних та невербальних засобів комунікації у специфічних контекстах (довербальна комунікація дитини; гендерні особливості спілкування; індивідуальні засоби самопрезентації (створення образу оратора, регуляція емоційного стану слухачів: кінестетичні (прояви почуттів і емоцій через жести, міміку, зовнішність оратора) та проксемічні (дистанція, місцезнаходження людей у просторі).

Після засвоєння навчальної дисципліни студенти мають продемонструвати такі **програмні результати навчання:**

- мати передові концептуальні та методологічні знання з філології і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових теоретичних і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень, отримання нових знань та /або здійснення інновацій;
- здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних;
- вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати власних оригінальних наукових досліджень, наукові та прикладні проблеми філології державною та іноземною мовами в усній та писемній формах: продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо); кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних і зарубіжних наукових виданнях;
- планувати й виконувати теоретичні та/або експериментальні дослідження з філології та дотичних міждисциплінарних напрямів із використанням фахових інструментів, методів та підходів, критично аналізувати результати власних досліджень і здобутки інших науковців у контексті всього комплексу сучасних знань;
- здійснювати оцінку результатів пізнавальної науково-професійної діяльності та її регулювання, будувати і втілювати ефективні стратегії дослідницького саморозвитку та професійного самовдосконалення;
- застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в конкретній філологічній галузі;
- розробляти структурно-смисловий алгоритм для проведення наукового дослідження та реалізації поставлених завдань;
- використовувати методологічний інструментарій різних галузей знань для реалізації завдань інноваційних міждисциплінарних досліджень

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Передумовою вивчення дисципліни є володіння англійською мовою на рівні С1.

Зазначений кредитний модуль передбачає подальше формування загальнонаукових, спеціалізовано-професійних інструментальних дослідницьких компетентностей здобувачів вищої освіти, оволодіння уміннями й навичками виконання етапів міждисциплінарних філологічних досліджень.

Оволодіння кредитним модулем взаємопов'язане зі знаннями та уміннями, які дослідники набувають у процесі засвоєння кредитних модулів «Філософські засади наукової діяльності», «Методологія та організація філологічних досліджень», «Лінгвістичні студії: історія і сучасність», «Академічне письмо та наукова комунікація іноземною мовою», «Сучасна транслатологія»

Знання, уміння та досвід, здобуті у процесі навчання кредитного модуля, забезпечують успішне виконання та захист випускової кваліфікаційної роботи (дисертації на здобуття ступеня «Доктор філософії»), а також є важливою передумовою для опанування вибіркових освітніх компонентів із Ф-каталогу на 2 курсі аспірантури (весінній семестр).

3. Зміст навчальної дисципліни

Форма навчання	Всього		Розподіл навчального часу та видами занять				Контрольні заходи	
	кредитів	годин	лекційні	семінарські	індивідуальні	СРС	ДКР	Семестрова атестація
Денна	2	60	2	4	20	34	1	Залік

Тематичний план освітнього компонента «Методологія філологічних досліджень»

Розділ 1. Загальні засади мультимодальної лінгвістики.

Тема 1.1. Мультимодальна лінгвістика як міждисциплінарна наука. Предмет, об'єкт і головні завдання. Еволюція усної та писемної комунікації.

Тема 1.2. Становлення терміну «мультимодальність» у лінгвістиці, міждисциплінарна омонімія цього терміну. Термінологічний апарат мультимодальної лінгвістики. Розрізнення синонімічних понять: мультимодальний, синкретичний, складений, семіотично ускладнений, полікодовий / дікодовий, полісемічний, полімодальний, бімедіальний / полімедіальний, креолізований, мультимедійний, багатоканальний, ізовербальний комплекс, ізоверб, відеовербальний, гетерогенний, контамінований, інтерсеміотічний, гібридний, супертекст.

Тема 1.3. Методологічне підґрунтя дослідження мультимодальності. Базові методи дослідження мультимодальності.

Тема 1.4. Сучасні підходи до дослідження мультимодальної комунікації: лінгвокультурологічний, семантико-когнітивний (лінгвокогнітивний), психолінгвістичний, когнітивно-дискурсивний, філософсько-семіотичний. Передумови формування мультимодальних парадигм.

Розділ 2. Семіотичні системи як засоби людської комунікації

Тема 2.1. Типологія знакових систем. Мова як семіотична система. Конвергентність семіотичних систем.

Тема 2.2. Невербальна комунікація: вроджені та набуті види. Функції вербальної та невербальної комунікації. Вплив зображення на смислове сприйняття.

Тема 2.3. Сучасні словники невербальної комунікації. Мультимодальні корпуси: MULTEXT (Multilingual Text Tools and Corpora). Семантика графічних засобів. Варіації шрифту і кольору.

Тема 2.4. Семіотика просодичних засобів мовлення: інтонація, ритм та мелодика, швидкість та сила голосу. Діалогічність як засіб комунікації. Сміх та пауза як засіб впливу. Семантизація мовчання в англомовній комунікації.

Тема 2.5. Мова тіла: жести, поза, рухи тіла. Мімічні прояви емоцій, міміка обману. Погляд: паттерни погляду та зоровий контакт, погляд у міжособистісних стосунках, погляд і особистість. Мультимодальна актуалізація емоцій.

Розділ 3. Специфіка мультимодальної комунікації у різних контекстах

Тема 3.1. Невербальне спілкування чоловіків і жінок, основні відмінності. Соціальний аспект комунікації.

Тема 3.2. Комунікативні стратегії самопрезентації. Індивідуальні засоби самопрезентації з метою впливу на аудиторію (створення образу оратора, регуляція емоційного стану слухачів: кінестетичні (прояви почуттів і емоцій через жести, міміку, зовнішність оратора) та проксемічні (дистанція, місцезнаходження людей у просторі).

Тема 3.3. Мультимодальність міжкультурної комунікації. Вербально-візуальна комунікація у мережі Інтернет.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Коццоліно М. Невербальна комуникація. Теорії, функції, мова і знак. 2-е вид., випр. / Пер. с італ. - Х.: Вид-во «Гуманітарний Центр»/Шипилова О.А., 2015. 224 с.
2. Макарук Л.Л. Мультимодальність сучасної англомовної мас-медійної писемної комунікації: монографія. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 424 с.

Допоміжна література:

3. Анисимова Е.Е. Лингвистика текста и межкультурная коммуникация (на материале креолизованных текстов : учебное пособие. Москва : Изд. центр «Академия», 2003. 128 с.
4. Анохіна Т. О. Семантизація категорії мовчання в англомовному художньому дискурсі : монографія. Вінниця : Нова Кн., 2008. 160 с.
5. Арнольд И. В. Графические стилистические средства. Семантика. Стилистика. Интертекстуальность : сб. науч. ст. Санкт-Петербург : Издво Санкт-Петербург. ун-та, 1999. С. 290–305.
6. Бєлова М. О.. Культурно маркована лексика як засіб об’єктивації концепту СТАТУС (на матеріалі британського художнього дискурсу). Лінгвістичні дослідження, [S.l.], v. 1, n. 54, p. 197-212, june 2021. ISSN 2312-7546.
7. Вашунина И. В. Особенности восприятия креолизованных текстов манипуляционной стратегии. Вопросы психолингвистики. Москва, 2016. 4(30) С. 39–51.
8. Ворошилова М. Б. Политический креолизованный текст: ключи к прочтению : моногр. / М. Б. Ворошилова ; Урал. гос. пед. ун-т. — Екатеринбург, 2013. — 194 с
9. Головина Л. В. Влияние изображения на смысловое восприятие креолизованного текста (экспериментальные исследования). Речевое воздействие: психологические и психолингвистические проблемы. Москва : [б. и.], 1986. С. 82–100.
10. Горелов И.Н. Невербальные компоненты коммуникации. Москва: Наука, 1980. 104 с.
11. Град Н. Я. Відеовербальний текст як об’єкт вербальної і невербальної комунікації у сучасних мультимодальних студіях. Молодий вчений. 2015. № 5 (2). С. 153–157.
12. Крейдлин Г.Е. Невербальная семиотика: Язык тела и естественный язык. Москва: Новое лит. обозрение, 2002. 592 с.

13. Крисанова Т. А. Мультимодальна актуалізація негативних емоцій в англомовному кінодискурсі. Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов (92), 2021. 16-22. https://doi.org/10.26565/2227-8877-2020-92-02
14. Лук'янець Г. Г. Основні напрямки сучасних корпусних досліджень мови та перспективи їх подальшого розвитку. – 2012. http://dspace.nuft.edu.ua/bitstream/123456789/20143/1/20.pdf
15. Макарук Л. Л. Мультимодальна лінгвістика та її метамова DOI https://doi.org/10.30525/978-9934-26-083-4-16
16. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. - Полтава: Довкілля-К, 2008. 712 с.
17. Ущаповська І. В. Мова бренду: модуси та мультимодальна узгодженість https://dspace.nau.edu.ua/bitstream/NAU/32600/1/logos.lviv.ua_%D0%BD%D0%BE%D1%8F%D0%B1%D1%80%D1%8C_2017.pdf#page=126
18. Шаховский В. И. Лингвистическая теория эмоций. Москва : Гнозис, 2008. 416 с.
19. Baider F., Cislaru G. Linguistic approaches to emotion in context. Baider F., Cislaru G. (Eds.) Linguistic Approaches to Emotions in Context. Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 2014. P. 1–20.
20. Barnes B.S. An Introduction to Visual Communication: From Cave to Second Life. N.Y.: Peter Lang Publishing Inc., 2011. 273 p.
21. Bateman J. A., Schmidt K.-H. Multimodal Film Analysis. How Films Mean. Routledge : London and New York, 2012. 330 p
22. Center for Multimodal Communication. URL: https://www.sdu.dk/en/forskning/c_cmc
23. Center for Multimodal Research. URL: https://www.ucl.ac.uk/ioe/departments-andcentres/centres/centre-multimodal-research
24. Jewitt C. The Routledge Handbook of Multimodal Analysis. London: Routledge, 2009. 340 p.
25. Kibrik A.A. Multimodal linguistics. Cognitive Research, 2010. Iss. 4. P. 134-152.
26. Kress G.R. Multimodality: A Social Semiotic Approach to Contemporary Communication. London; New York: Routledge, 2010. 232 p.
27. Leeuwen T. van. Ten reasons why linguists should pay attention to visual communication // Discourse and Technology. Multimodal Discourse Analysis. Washington, DC: Georgetown University Press, 2002. P. 7-19.
28. Matthiessen Ch. M.I.M. Multisemiosis and Context-Based Register Typology: Registerial Variaion in the Complementarity of Semiotic Systems. Ventola E., Guijarro A.J.M. (Eds.). The world shown and the world told. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2009. P. 11-38.
29. Michurin D.S. Precedential multicode text in verbal and visual communication of Internet communities: Diss. for the Cand. of Philology Degree. Tver: Moscow State Linguistic University, 2014. 162 pp. 5. Jewitt C., Kress G. Multimodal Literacy. New York: Peter Lang, 2003. 196 pp.
30. Sorokina Yu.V. Argumentative and defense tactics of communicative strategies of self presentation in the lecture discourse. Chelyabinsk State University Bulletin, 2014. Iss. 16 (345). P. 128-131.

Література знаходиться у бібліотеці КПІ ім. Ігоря Сікорського, методичному кабінеті кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови, в електронному кампусі та у Google Classroom.

5. Навчальний контент

Силабус кредитного модуля «Дослідження мультимодальної комунікації» розроблений на основі принципу системності та послідовності, що пов'язано і з організацією навчального матеріалу

кредитного модуля, і з системою дій студентів щодо його засвоєння з метою виконання навчальних завдання і видів діяльності, необхідних студентам для досягнення очікуваних результатів навчання. Цей принцип слугує основою для вибору відповідних методів та форм навчальної роботи, базованої на особистісно-орієнтованому підході, що дозволяє створити сприятливі умови для розвитку особистості студента та його автономності.

Навчання здійснюється на основі **студентоцентрованого підходу** та стратегії взаємодії викладача і студента для засвоєння студентами матеріалу та розвитку практичних навичок.

Під час навчання застосовуються такі методи: 1. Евристичний, проблемно-пошуковий, дослідницький методи, які корелюють із завданнями і програмними цілями розвитку в здобувачів інноваційного мислення у вирішенні науково-дослідних завдань. 2. Інтерактивні методи (ситуативне моделювання, мозковий штурм, рольова гра, кейс-метод). 3. Інтерактивні методи навчання у поєднанні з інформаційними технологіями (аудіо та відео лекції, вебінари тощо). 4. Робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами. 5. Самостійна робота.

№ заняття	Зміст навчального матеріалу	Аудиторні години
1	**Лекція 1.** **Розділ 1. Загальні засади мультимодальної лінгвістики.** **Тема 1.1.** Мультимодальна лінгвістика як міждисциплінарна наука. Предмет, об'єкт і головні завдання [2]. **СРС**: Еволюція усної та писемної комунікації [2, с.40-57; 20].	2
2	**Індивідуальне заняття 1.** **Тема 1.2.** Становлення терміну «мультимодальність» у лінгвістиці, міждисциплінарна омонімія цього терміну. Термінологічний апарат мультимодальної лінгвістики [2]. **СРС**: Розрізнення синонімічних понять: мультимодальний, синкретичний, складений, семіотично ускладнений, полікодовий, полісемічний, полімодальний, полімедіальний, креолізований, мультимедійний, багатоканальний, ізовербальний, відеовербальний, гетерогенний, контамінований, інтерсеміотічний, гібридний тощо [15].	2
3	**Індивідуальне заняття 2.** **Тема 1.3.** Методологічне підґрунтя дослідження мультимодальності [2]. **СРС**: Базові методи дослідження мультимодальності [2, с.151-159; 24].	2
4	**Семінарське заняття 1.** **Тема 1.4.** Сучасні підходи до дослідження мультимодальної комунікації: лінгвокультурологічний, семантико-когнітивний (лінгвокогнітивний), психолінгвістичний, когнітивно-дискурсивний, філософсько-семіотичний [16; 25]. **СРС**: Передумови формування мультимодальних парадигм [2, с.82-99].	2
5	**Індивідуальне заняття 3.** **Розділ 2. Семіотичні системи як засоби людської комунікації.** **Тема 2.1**. Типологія знакових систем. Мова як семіотична система [16]. **СРС**: Конвергентність семіотичних систем [9; 11].	2
6	**Індивідуальне заняття 4.** **Тема 2.2**. Невербальна комунікація: вроджені та набуті види. Функції вербальної та невербальної комунікації. [1; 10; 11]. **СРС**: Вплив зображення на смислове сприйняття [9; 27].	2
7	**Індивідуальне заняття 5.** **Тема 2.3.** Сучасні словники невербальної комунікації. Мультимодальні корпуси: MULTEXT (Multilingual Text Tools and Corpora) [14].	2

	СРС: Семантика графічних засобів [2, с.80-89; 5]. Варіації шрифту і кольору [2].	
8	**Індивідуальне заняття 6.** **Тема 2.4.** Семіотика просодичних засобів мовлення: інтонація, ритм та мелодика, швидкість та сила голосу. Діалогічність як засіб комунікації. Сміх та пауза як засіб впливу [1]. **СРС**: Семантизація мовчання в англомовній комунікації [4].	2
9	**Індивідуальне заняття 7.** **Тема 2.5.** Мова тіла: жести, поза, рухи тіла. Мімічні прояви емоцій, міміка обману. Погляд: паттерни погляду та зоровий контакт, погляд у міжособистісних стосунках, погляд і особистість [1; 12]. **СРС**: Мультимодальна актуалізація емоцій [13; 18; 19].	2
10	**Індивідуальне заняття 8.** **Розділ 3. Специфіка мультимодальної комунікації у різних контекстах** **Тема 3.1.** Невербальне спілкування чоловіків і жінок, основні відмінності [26, 28]. **СРС**: Соціальний аспект комунікації [26].	2
11	**Індивідуальне заняття 9.** **Тема 3.2.** Індивідуальні засоби самопрезентації з метою впливу на аудиторію (створення образу оратора, регуляція емоційного стану слухачів: кінестетичні (прояви почуттів і емоцій через жести, міміку, зовнішність оратора) та проксемічні (дистанція, місцезнаходження людей у просторі) [17]. **СРС**: Комунікативні стратегії самопрезентації [6; 7; 8; 30].	2
12	**Індивідуальне заняття 10.** **Тема 3.3.** Мультимодальність міжкультурної комунікації [2; 3]. **СРС**: Вербально-візуальна комунікація у мережі Інтернет [29].	2
13	**Семінарське заняття 2. Залік**	2
	Всього	**26**

6. Самостійна робота студента

Вивчення дисципліни включає такі види самостійної роботи:

- підготовка до семінарського заняття;
- підготовка до індивідуальних занять;
- написанняя ДКР (домашньої контрольної роботи);
- підготовка до заліку.

Рекомендований час СРС на підготовку до семінарського заняття – 4 год., індивідуального – 1,2 год., ДКР – 10 год., до заліку - 6 год.

7. Політика та контроль

Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування лекційних і семінарських занять, активність аудиторної і самостійної роботи та виконання домашніх завдань необхідні для опанування теоретичними знаннями з дисципліни, розвитку практичних навичок аналізу, набуття необхідних компетентностей та досягнення програмних результатів навчання загалом. Перед семінарським заняттям здобувач вищої освіти ознайомлюється з рекомендованою літературою, наданою викладачем, та отримує завдання для виконання. Усі необхідні навчальні матеріали викладач розміщує на гуглдиску або в онлайн

середовищі Google Classroom, доступ до якого мають аспіранти, які вивчають цей освітній компонент.

Актуальну інформацію щодо організації навчального процесу з дисципліни аспіранти отримують у вигляді повідомлень електронною поштою, у групі у Viber/ WhatsApp або Електронному кампусі. Під час змішаної форми навчання заняття проходять у форматі відеоконференцій на платформі ZOOM.

Виконані домашні навчальні завдання здобувачі вищої освіти завантажують у власні папки на гуглдиску або надсилають через Google Classroom, доступ до яких надає викладач протягом першого тижня навчання. *Термін виконання* домашнього навчального завдання – *1 тиждень з моменту отримання*. Завдання, подані на перевірку після закінчення зазначеного терміну, оцінюються в 0 балів. Якщо аспірант не подав виконане завдання протягом терміну, визначеного цим силабусом, з поважної причини, яку підтверджує офіційний документ (довідка про непрацездатність, службова записка тощо), він/вона може представити виконані завдання за графіком, узгодженим з викладачем, але не пізніше передостаннього семінарського заняття. Перескладання домашніх навчальних завдань з метою підвищення оцінки не передбачено. Відпрацювання пропущених без поважної причини занять за рахунок виконання додаткових навчальних завдань не передбачено.

Поточний контроль. Викладач регулярно заносить результати поточного контролю до модулю «Поточний контроль» Електронного кампусу згідно з Положенням про поточний, календарний і семестровий контроль у КПІ ім. Ігоря Сікорського. Детальніше: https://document.kpi.ua/2020_7-137. Ознайомитися з результатами поточного контролю аспірант може в особистому кабінеті в Електронному кампусі.

Правила призначення заохочувальних балів. Відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (https://osvita.kpi.ua/node/37), заохочувальні бали не входять до основної 100-бальної шкали РСО і не можуть перевищувати 10% рейтингової шкали, тобто максимальна кількість додаткових балів – 10. Для підвищення мотивації здобувачів вищої освіти займатися науково-дослідницькою роботою, їм призначають заохочувальні бали за участь у науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах і воркшопах за тематикою освітнього компонента (за умови публікації тез доповіді або наявності сертифікату про участь у відповідному заході). Підставою для нарахування заохочувальних балів може бути участь у перекладацьких проєктах КПІ ім. Ігоря Сікорського. Штрафні бали з освітнього компоненту не передбачені.

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені в розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (https://kpi.ua/code) та Положенні про систему запобігання академічному плагіату (https://osvita.kpi.ua/node/47).

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки студентів, аспірантів і працівників визначені в розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: https://kpi.ua/code.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Аспіранти мають право аргументовано оскаржити результати будь-яких контрольних заходів, пояснивши, з яким критерієм не погоджуються. Процедуру деталізовано в Положенні про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Інклюзивне навчання. Освітній компонент може викладатися для більшості здобувачів з особливими освітніми потребами, окрім тих, хто має серйозні вади зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп’ютерів, ноутбуків та/або інших технічних

засобів. Детальніше про забезпечення інклюзивності освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського за посиланням https://osvita.kpi.ua/node/172.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (РСО)

Процедура оцінювання результатів навчання за цим освітнім компонентом, форми контролю і рейтингова система оцінювання регламентовані Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (https://osvita.kpi.ua/node/37) та Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (https://osvita.kpi.ua/node/32).

Результати навчання з дисципліни оцінюються за РСО першого типу, тобто підсумкова оцінка здобувача формується на основі виконання всіх завдань, передбачених контрольними заходами. Оцінювання результатів навчання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Оцінювання та поточний контроль. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за роботу на лекційних, семінарських та індивідуальних заняттях , а також написання домашньої контрольної роботи (ДКР). *Рейтинг* аспірантів з освітнього компоненту складається з балів, отриманих за:

1) роботу на семінарському занятті – 13 балів;
2) роботу на 10 індивідуальних заняттях – 65 балів;
2) домашню контрольну роботу – 22 бали.

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Робота на семінарському занятті	13%	13	1	13
2.	Робота на індивідуальних заняттях	65%	6,5	10	65
3.	Виконання ДКР	22%	22	1	22
	Всього				100

Максимальна кількість балів, яку може отримати аспірант по завершенню вивчення кредитного модуля становить 100 балів.

Розрахунки орієнтовних значень вагових балів з кожного контрольного заходу

Визначаємо значення tk – навчальний час, запланований у робочій програмі для кожного контрольного заходу.

1) ***Відповіді на семінарському занятті***. 1 семінарське заняття = 6 год. (2 год. сем. + 4 год. СРС).
tсем = 6

2) ***Відповіді на індивідуальних заняттях***. 1 індивідуальне заняття = 3 год. (2 год. інд. + 1,2 год. СРС)
tінд = 3,2

3) ***Написання ДКР***.
tмдкр = 10 год.

Визначаємо орієнтовні значення вагових балів із розрахунку 100-бальної шкали РСО за формулою:
тк= 6х1 + 3,2х10 + 10 = 6 + 32 + 10 = 48

Визначаємо орієнтовні значення відповідних вагових балів:
rсем = 6х100/48= 12,5; отже 1 *rсем* = **13**
rінд = 32х100/48=66; отже 1 *rінд* = **6,6**
rдкр = 10х100/48 = 20,83 = **21**

Перевіряємо загальну суму:
13х1 + 6,6х10 + 22 = 13 + 66 + 21 = 101

Робимо корекцію та перевіряємо суму вагових балів:
rсем = 13, ваговий бал за кожне семінарське заняття = 13 /1 = 13; 3 Х 1 = 13
rінд = 65, ваговий бал за кожне індивідуальне заняття = 65 /10 = 6,5; 6,5 Х 10 = 65
rдкр = 22

13 + 65 + 22 = 100

Визначаємо шкалу балів за відповідні рівні оцінювання з кожного виду контролю.
З урахуванням межових значень 0,9 – 0,75 – 0,6 – 0 маємо такий розподіл:

1) відповідь на семінарському занятті:
«відмінно» = 12 – 13 балів;
«добре» = 10 – 11 балів;
«задовільно» = 8 – 9 балів;
«незадовільно» = 0 балів.

2) відповіді на індивідуальних заняттях
«відмінно» = 6 – 6,5 балів;
«добре» = 5 – 5,5 бали;
«задовільно» = 4 – 4,5 бали;
«незадовільно» = 0 балів.

3) написання домашньої контрольної роботи:
«відмінно» = 20 – 22 бали;
«добре» = 17 – 19 балів;
«задовільно» = 13 – 16 балів;
«незадовільно» = 0 балів.

Основні критерії оцінювання роботи здобувачів

<u>1. Відповідь на семінарському занятті</u>

Ваговий бал – 13, максимальна кількість балів на семінарських заняттях становить 13х1=13 балів.

Критерії оцінювання:

- «відмінно» (12 – 13 балів) – безпомилкове виконання всіх завдань з аналізу явищ мультимодальної комунікації із їх подальшою реалізацією у власному науковому дослідженні відповідно до таких критеріїв, як: правильність, обґрунтованість, чіткість, логічність, наочність.
- «добре» (10 – 11 балів) – виконання щонайменше 75% від обсягу завдань з аналізу явищ мультимодальної комунікації із їх подальшою реалізацією у власному науковому дослідженні відповідно до таких критеріїв, як: правильність, обґрунтованість, чіткість, логічність, наочність.
- «задовільно» (8 – 9 балів) – виконання щонайменше 60% від обсягу завдань з аналізу явищ мультимодальної комунікації із їх подальшою реалізацією у власному науковому дослідженняі відповідно до таких критеріїв, як: правильність, обґрунтованість, чіткість, логічність, наочність.
- «незадовільно» (0 балів) – виконання недостатнього обсягу завдань або невиконання завдань з аналізу явищ мультимодальної комунікації без їх реалізації у власному науковому дослідженні відповідно до таких критеріїв, як: правильність, обґрунтованість, чіткість, логічність, наочність.

3. Відповіді на індивідуальних заняттях

Ваговий бал – 6,5 бали, максимальна кількість балів на семінарських заняттях становить 6,5х10= 65 балів.

Критерії оцінювання:

- «відмінно» (6 – 6,5 балів) – безпомилкове виконання всіх завдань з аналізу явищ мультимодальної комунікації із їх подальшою реалізацією у власному науковому дослідженні відповідно до таких критеріїв, як: правильність, обґрунтованість, чіткість, логічність, наочність.
- «добре» (5 – 5,5 бали) – виконання щонайменше 75% від обсягу завдань з аналізу явищ мультимодальної комунікації із їх подальшою реалізацією у власному науковому дослідженні відповідно до таких критеріїв, як: правильність, обґрунтованість, чіткість, логічність, наочність.
- «задовільно» (4 – 4,5 бали) – виконання щонайменше 60% від обсягу завдань з аналізу явищ мультимодальної комунікації із їх подальшою реалізацією у власному науковому дослідженні відповідно до таких критеріїв, як: правильність, обґрунтованість, чіткість, логічність, наочність.
- «незадовільно» (0 балів) – виконання недостатнього обсягу завдань або невиконання завдань з явищ мультимодальної комунікації без їх подальшої реалізації у власному науковому дослідженні відповідно до таких критеріїв, як: правильність, обґрунтованість, чіткість, логічність, наочність.

3. Домашня контрольна робота

Ваговий бал – 22, максимальна кількість балів за домашню контрольну роботу становить 22х1=22 бали.

Критерії оцінювання:

«відмінно» (20 – 22 бали) – виконання всіх завдань домашньої контрольної роботи обсягом не менше 90 % вірної інформації.

«добре» (17 – 19 балів) – виконання всіх завдань домашньої контрольної роботи обсягом не менше 75 % вірної інформації.

«задовільно» (13 – 16 балів) – виконання всіх завдань домашньої контрольної роботи обсягом не менше 60 % вірної інформації.

«незадовільно» (0 балів) – виконання завдань домашньої контрольної роботи обсягом менше 60 % вірної інформації.

Умовою позитивної першої атестації є отримання не менше 30 балів. Друга атестація не передбачається, оскільки навчальний семестр триває **13 тижнів**.

Результати оголошуються кожному аспіранту окремо у його/її присутності чи в дистанційній формі (е-поштою і/або електронному кампусі).

Календарний контроль. Оскільки робочим навчальним планом у першому семестрі передбачено 13 тижнів навчання, то проводиться лише перша атестація на 8-му тижні. Умовою задовільної атестації є значення поточного рейтингу здобувача не менше 50% від максимально можливого на час атестації. Максимальна кількість балів на першій атестації є сума балів за: роботу на 1 семінарському занятті та на 5 індивідуальних заняттях – максимально 46 балів. Таким чином, з першої атестації здобувач отримує “задовільно”, якщо його поточний рейтинг буде не менше 22,75 бали.

Критерій		Перша атестація
Термін календарного контролю		7-8-ий тиждень
Умови отримання атестації	Поточний рейтинг	≥ 22,75 бали

Семестровий контроль у формі заліку проводиться на останньому занятті з освітнього компонента.

Умовою допуску до семестрового контролю. Рейтинг з кредитного модуля складає **100 балів.** Умовою зарахування кредитного модуля є отримання аспірантом не менше 60 % рейтингу з кредитного модуля, а також **позитивна** оцінка з **ДКР**.

Рейтинг може бути підвищено шляхом виконання *залікової контрольної роботи*. Вона є обов’язковою для тих, хто отримав від 40% до 60% рейтингу з кредитного модуля. До нього також допускаються аспіранти, які отримали не менше 60% рейтингу з кредитного модуля та бажають підвищити свій рейтинг. При цьому застосовується жорстка система. Усі бали, отримані аспірантом протягом семестру, анулюються.

Залікова контрольна робота оцінюється у **78** балів. Кожен варіант залікової контрольної роботи містить 2 завдання, націлених на перевірку рівня засвоєння теоретичних знань та уміння застосовувати ці знання у процесі аналізу явищ мультимодальної комунікації.

Перше завдання містить 5 питань із теоретичного курсу, кожне з яких оцінюється в **10** балів таким чином:

- «відмінно» (10–9 балів) – відповідь на поставлене питання є вірною, повною, змістовною, містить наочні приклади. Виклад думок є логічним і грамотним. Здобувач/ка уміло оперує

метамовою мультимодальної лінгвістики і добре обізнаний/на із поняттєвим інструментарієм у зазначених галузях.

- «добре» (8–7 балів) – відповідь на поставлене питання загалом є вірною, але неповною, змістовною, містить деякі приклади. Виклад думок є логічним і грамотним, допускаються декілька помилок. Здобувач/ка обізнаний/на із метамовою мультимодальної лінгвістики і загалом може користуватися поняттєвим інструментарієм у зазначених галузях.
- «задовільно» (6 балів) – відповідь на поставлене питання є загалом вірною, але неповною, змістовною, але не містить прикладів. Виклад думок є нелогічним, наявна велика кількість помилок. Здобувач/ка деякою мірою обізнаний із метамовою мультимодальної лінгвістики і загалом може користуватися поняттєвим інструментарієм у зазначених галузях.
- «незадовільно» (0 балів) – відповідь на поставлене питання є невірною або відсутня взагалі. Виклад думок є нелогічним, наявна велика кількість помилок. Здобувач/ка не обізнаний/на із метамовою мультимодальної лінгвістики іі не може користуватися поняттєвим інструментарієм у зазначених галузях.

Друге завдання полягає в умінні продемонструвати на прикладі власного дослідження, яким чином здобувач/ка-науковець реалізував/ла здобуті знання з курсу «Дослідження мультимодальної комунікації» у власній дисертаційній роботі. Це завдання оцінюється в **28** балів таким чином:

– «відмінно» (25–28 балів) – здобувач/ка послідовно, розгорнуто і переконливо представив/ла методологію власного дослідження в межах тематики пройденого курсу, унаочнив/ла отримані результати і запропонував/ла власне бачення окремого питання в аспекті явищ мультимодальної комунікації.

– «добре» (21–24 балів) – здобувач/ка послідовно і переконливо, але стисло представив/ла методологію власного дослідження в межах тематики пройденого курсу, унаочнив/ла отримані результати і запропонував/ла власне бачення окремого питання в аспекті явищ мультимодальної комунікації.

– «задовільно» (17–20 балів) – здобувач/ка послідовно, але непереконливо і стисло представив/ла методологію власного дослідження в межах тематики пройденого курсу, не унаочнив/ла отримані результати і не запропонував/ла власного бачення окремого питання в аспекті явищ мультимодальної комунікації.

– «незадовільно» (0 балів) – здобувач/ка непослідовно, непереконливо і занадто стисло представив/ла (або взагалі не представив/ла) методологію власного дослідження в межах тематики пройденого курсу, не унаочнив/ла отримані результати і не запропонував/ла власне бачення окремого питання в аспекті явищ мультимодальної комунікації.

Бали залікової контрольної роботи переводяться до залікової оцінки згідно з таблицею.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	*Оцінка*
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо

Менше 60	Незадовільно
Менше 40 або незадовільна оцінка з ДКР	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

9.1. На залік винесено тематичний матеріал, прописаний у п. 5 цього силабусу.

9.2. Для цього освітнього компонента передбачене визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті згідно з процедурою, прописаною у Положенні про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті (https://osvita.kpi.ua/node/179).

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Укладено доцентом кафедри ТППАМ, к.. філол. н., доц.. Ткачик О.В.

Ухвалено кафедрою теорії, практики та перекладу англійської мови ФЛ (протокол № 21 від 25.06.2021 р.)

Погоджено Методичною комісією ФЛ (протокол № 1 від 30.08.2021 р.)